

Kasvatuskeskustelu

Jälki-istunto

Poistumaan määrääminen

Opetuksen epääminen

Oikeus tarkastaa oppilaan tavarat

**Oikeus ottaa haltuun esineitä tai
aineita**

Siivousvelvoite

- Perusopetuslain mukaan oppilaan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti.

Oppilaan on käyttäytyttävä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden oppilaiden, kouluyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä.

- Lakisääteisiä velvollisuuksia täsmennetään koulujen järjestyssäännöissä.

Oppilas, joka häiritsee opetusta, muuten rikkoo järjestystä tai menettelee vilpillisesti, voidaan rangaista kurinpidollisesti.

Jokaisella oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.

Kasvatuskeskustelu

- **Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muutoin rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti, voidaan ensisijaisena toimenpiteenä määrätä osallistumaan yhteensä enintään kaksi tuntia kestävään kasvatuskeskusteluun. Kasvatuskeskustelu voidaan järjestää kerralla tai useammassa osassa koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella.**
- Kasvatuskeskustelussa yksilöidään toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti yhdessä oppilaan kanssa ja tarvittaessa selvitetään laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä keinot koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi.
- Kasvatuskeskusteluun määrää koulun opettaja tai rehtori. Kasvatuskeskustelu kirjataan ja siitä ilmoitetaan oppilaan huoltajille. Huoltajalle tulee varata mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun tai osaan siitä, jos se katsotaan tarpeelliseksi.

Jälki-istunto

- **Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi.**
- Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä, harjoituksia ja tehtäviä, joiden tulee olla kasvatusta, opetusta ja kehitystä tukevia, oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia. Oppilas voidaan myös velvoittaa istumaan hiljaa jälki-istunnon ajan.
- Jälki-istuntoa ei voida järjestää siten, että oppilas joutuisi sen seurauksena jäämään pois opetussuunnitelman tai muun koulun toimintaa koskevan suunnitelman mukaisesta opetuksesta.
- Yksilöidään toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuullaan oppilasta ja hankitaan muu tarpeellinen selvitys.
- Jälki-istuntoon määrääminen kirjataan ja ilmoitetaan huoltajalle. Jälki-istunnosta päättää koulun opettaja ja tai rehtori.

Poistumaan määrääminen

- **Opetusta häiritsevä** oppilas voidaan **määrätä poistumaan** jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulun järjestämästä tilaisuudesta.
- Kyseessä on siis toisten oppilaiden ja kouluyhteisössä työskentelevien **työrauhaa turvaava toimenpide**. Poistumaan määrääminen on mahdollista myös lyhyemmäksi ajaksi.
- Kun oppilas on määrätty poistumaan, siitä ilmoitetaan huoltajalle ja toimenpide kirjataan.
- Perusopetuksessa oppilasta, joka on määrätty poistumaan, ei saa jättää ilman valvontaa.
- Perusopetuksessa oppilaan määräämisestä poistumaan luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan sekä koulun järjestämästä tilaisuudesta päättää koulun opettaja tai rehtori.

Opetuksen epääminen

- Oppilaan osallistuminen opetukseen **voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi**, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön **turvallisuus kärsii** oppilaan **väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen** vuoksi taikka **opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti** oppilaan **häiritsevän käyttäytymisen** vuoksi. **Myös seuraavaksi työpäiväksi**, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle oppilashuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen.
- Epäämisen aikana oppilaalle järjestään mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti oppilashuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi myös muu tarvitsema tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. Oppilaalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi.
- Opetuksen epäamisestä päättää rehtori.

Oikeus tarkastaa oppilaan tavarat

- **Rehtorilla ja opettajalla** on työpäivän aikana **oikeus tarkastaa oppilaan** mukana olevat **tavarat**, oppilaan hallinnassa olevat koulun **säilytystilat** ja **päällisin puolin hänen vaatteensa**, sellaisen **kielletyn esineen tai aineen haltuun ottamiseksi (29.2 §)**, jolla **voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos on ilmeistä**, että oppilaan hallussa on tällaisia esineitä tai aineita ja 1) oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai 2) ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole.
- ”on ilmeistä” (oma näköhavainto, muuten saatu luotettava tieto)

Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita

- Rehtorilla tai opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa oppilaalta
 - - **kielletty esine tai aine**
 - - **perusopetuksessa myös sellainen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista**
- Pääsääntönä on, että ensin pyydetään antamaan.
- Rehtorilla tai opettajalla on oikeus käyttää välttämättömiä voimakeinoja, jos esinettä hallussa pitävä oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen.

Siivousvelvoite

- Jos tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä, koulun **opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään** oppilaan tahallaan tai huolimattomuuttaan likaaman tai epäjärjestykseen saattaman koulun omaisuuden tai tilan. Tehtävä tulee suorittaa **valvotusti** eikä se saa muodostua oppilaan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle vaaralliseksi tai raskaaksi eikä sen suorittaminen saa kestää enempää kuin kaksi tuntia.
- Oppilas ei voi tehtävän suorittamisen vuoksi jäädä pois opetuksesta. Mikäli tehtävä suoritetaan oppilaan työpäivän ulkopuolella, siitä ilmoitetaan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Tehtävän suorittaminen tulee ottaa huomioon päätettäessä perusopetuslain mukaisista kurinpidollisista toimenpiteistä.
- Oppilaiden työturvallisuudesta tulee huolehtia.